

**ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
ЗАВИЧАЈНОГ МУЗЕЈА – ПЕТРОВАЦ НА МЛАВИ
ЗА 2019. ГОДИНУ**

Током 2019. године реализовани су следећи програмски садржаји:

Заштита и документација

Превентивна заштита и дигитално обogaћивање документације у вези са историјом Петровца на Млави – перманентно ажурирање завичајне збирке скенирањем фотографија, разгледница, предратне штампе, докумената и других папира који се односе на историју настанка и развоја Петровца на Млави (односно села Свине). Ове године скенирано је више десетина нових докумената које су у Музеј донели стални сарадници Завичајног музеја.

Током прошле године стални сарадник Завичајног музеја етнолог Даница Ђокић обавила је процену понуђених предмета за откуп ЗМП, као и селекцију и одабир материјала за стручну обраду и инвентарисање новоприспелих предмета у етнологску збирку ЗМП. Инвентарисано је 50 предмета који су током претходних година доспели у Музеј.

Даница Ђокић, етнолог Народног музеја у Пожаревцу и Милан Јенић, кустос ЗМП обишли су неколико домаћинстава у селу Мелници у циљу прикупљања и обogaћивања етнологске збирке ЗМП.

У просторијама Старе основне школе, где се налази депо ЗМП, ове године се радило на обради покретних налаза из Сонде 20. Након што су ископавања завршена, сав покретни материјал је пренет у просторије Старе основне школе у Петровцу. У периоду од 18. 11. до 02. 12, извршена је основна класификација материјала, на основу које су предмети разврстани по следећим групама – керамички, коштани и камени материјал. На обради керамичког материјала радиле су Јасмина Живковић, кустос Завичајног музеја у Петровцу на Млави и Марија Свилар, археолог из Београда.

Рад је подразумевао издвајање карактеристичних керамичких форми за типолошку анализу која би требало да пружи увид у релативно-хронолошку слику откривеног рова, као и издвајање фрагмената за анализу трагова употребе. Сви подаци унети су у MS Excel базу. Рад на анализи малобројног каменог материјала обавила је др Вера Богосављевић Петровић, који је након анализе исцртан и фотографисан. Део коштаног материјала је издвојен и спакован за даље анализе. Истовремено, за време боравка у просторијама депоа, екипа је искористила прилику да прегледа материјал са старијих ископавања у циљу издвајања узорака за анализу органских остатака. Прикупљено је 5 фрагмената за које се претпоставља да садрже остатке масти, који су спаковани и послати у Народни музеј у Београду.

Музејске збирке су ове године увећане поклоном и откупом:

1. **Ликовна збирка** - Обогаћена је искључиво путем поклона. Укупно **30 радова**, од којих су 7 остављени Завичајном музеју након реализације изложбе стрип цртежа Сабахудиња Мурановића Мурана, 2 су поклон Милорада Јовановића, а осталих 21 су резултат рада ликовне колоније.
2. **Етнолошка збирка** - је обогаћена за 14 предмета, откупом – 12 и путем поклона – 2, углавном из народне радиности.
3. **Историјска збирка** - Милан Илић из Петровца понудио је ЗМП на откуп преко 1500 фотографија, већином идентификованих, које се односе на фудбалска догађања везана за наш крај у последње три деценије.

Археолошка истраживања

У оквиру међународног пројекта Археометалургија винчанске културе – Беловоде, који је склопљен између Народног музеја у Београду (са сарадницима на пројекту Народним музејом у Пожаревцу и Завичајним музејом Петровац на Млави) и *Columbia University, SAD* ове године су обављени сондажни радови на локалитету Беловоде у атару села Велико Лаоле, у периоду од 1. 11. до 17. 11. 2019. Руководиоци пројекта су: др Вера Богосављевић Петровић, Народни музеј у Београду и др Душан Борић, *Columbia University, SAD*. Консултанти на пројекту су: Драган Јацановић, Народни музеј у Пожаревцу и др Драгана Антоновић, Археолошки институт у Београду. Чланови екипе су: Јасмина Живковић, кустос Завичајног музеја Петровац на Млави, Марија Свилар, докторанд Филозофског факултета у Београду, Душко Шљивар, археолог у пензији, dr Susan Stratton, *Archaeology Wales*, Велика Британија, Ђуро Прибиловић, дипломирани археолог, Будва, Црна Гора, Игор Вадувесковић, дипломирани археолог и докторанд на Медицинском факултету у Београду и prof. dr Emanuela Kristijani, *Univerzitet La Sapienza* – тафономска обрада и функционална анализа коштаных и каменых артефаката.

Сонда бр. 20 је постављена на источном делу локалитета, у правцу север–југ, на око 150 м ван насеља и на терену где су геофизичка мерења евидентирала постојање полукружних аномалија, односно ровова око насеља. Дужина сонде, односно рова износи око 40 м, а широка је око 1,20 м колико захвата кашика малог багера. На око 1,50 м од површине терена, приближно на средини сонде–рова регистрован је укоп рова ширине 5,50 м и дубине 1,20 м.

Изложбена делатност

Током 2019. године Завичајни музеј реализовао је пет тематских изложби у сопственом галеријском простору и четири у холу Средње школе „Младост“ и суделовао је као један од партнера у организацији манифестације „Рокеријада“.

Од 15. марта до 17. априла реализована је ликовна изложба „**Портрети глумаца – из Легата Драгана Савића**“, аутора Дарка Стокића, кустоса Завичајног музеја – Петровац на Млави, којом је представљен део новодобијеног легата, као поклон Даринке Узелац. Овом изложбом Завичајни музеј Петровац на Млави приључио се обележавању 10 година постојања фестивала глумачких остварења „Гулини дани“, а овај фестивал од 2019. године добио је и нов лого, преузет са једног

од цртежа Драгана Савића на коме је представљен карикатурални портрет Драгана Милосављевића Гуле.

Од **04. до 18. априла** у холу Средње школе „Младост“ реализована је документарна изложба Удружења Милутин Миланковић Београд **„Милутин Миланковић, живот и дело“** у организацији Средње школе „Младост“, Завичајног музеја Петровац на Млави и овог удружења.

Шеста манифестација **„СТРИП 9. ТРИП“** посвећена лику и делу Божицара Боже Веселиновића, чувеног илустратора и стрип цртача 70-их и 80-их година двадесетог века, чији се легат чува у Завичајном музеју Петровац на Млави обележена је изложбом **стрип цртежа Сабахудина Мурановића Мурана и промоцијом стрип албума: „Хајдуци“ и „До пакла и назад“**. Гост на отварању био је и Марко Стојановић, стрип сценариста, а кустос изложбе Милица Илић, историчар уметности. Изложба је за посетиоце била актуелна од **18. априла до 15. маја**.

Републичка манифестација **„Музеји за 10“** која је трајала од **13. 05. 2019.** до **19.05.2019.** године обележена је низом активности. Осим гостујуће **изложбе стрип цртежа Сабахудина Мурановића – Мурана**, организоване су **радионице са ученицима нижих разреда Основне школе у Петровцу** на тему стрипа, које имају за циљ популаризацију стрипа, као девете уметности, код младих.

За **Европску ноћ музеја 18.05.2019.** у Галерији Завичајног музеја отворена је документарна изложба **„Први петровачки фотографи“** аутора Милана Јенића и Дарка Стокића, кустоса Завичајног музеја Петровац на Млави. Изложба је трајала до **25.06.2019.** године. У међувремену је у сарадњи са Народном библиотеком „Ђура Јакшић“ организована дводневна радионица фотографије којом је руководио петровачки фотограф Саша Симић Сима – у Музеју и на градским улицама, односно у Библиотеци – где је су на крају пројекта изложене пробране фотографије настале за време радионице.

Поводом Дана општине Петровац на Млави, **03.06.2019.** у Холу Средње Школе "Младост", Завичајни музеј је у сарадњи са овом школом приредио презентацију фотографија **„О настанку и развоју Петровца на Млави до Другог светског рата“**, коју је одржао Милан Јенић и изложбу **„О имену Петровца на Млави“**, аутора Милорада Јовановића, кустоса ПТТ музеја у Београду. Изложба је била актуелна до **20.08.2019.**

Од **05.07.2019.** до **20.08.2019.** у Галерији Завичајног музеја била је актуелна документарно-историјска изложба о историји спорта у Петровцу на Млави под именом **„Више од игре“**, аутора Милана Јенића и Дарка Стокића.

Од **23.08.2019.** до **25.09.2019.** реализована је документарна изложба **„Рокеријада на фотографијама Саше Симића Симе“** у оквиру фестивала „Рокеријада 2019“, кустоса Милана Јенића. Изложба је настала у организацији Завичајног музеја Петровац на Млави, Народне библиотеке „Ђура Јакшић“ Удружења грађана „Фабрика“ и Фото-студија „Сима“. Све изложене фотографије су након изложбе могле да се откупе, а новац је уплаћен петровачком породилишту.

„Трећа ликовна колонија Петровац на Млави“, одржана је од **24.08.2019.** до **30.08.2019.** у организацији Завичајног музеја, а уз подршку Министарства за културу и информисање РС и Општине Петровац на Млави. Колонија је организована у оквиру пројекта **„Ангажованост савременог стваралаштва за и против“**. Кустоси колоније су Милица Илић и Дарко Стокић, а селектор Властимир Николић, историчар уметности и сликар.

Од **04.11.2019.** до **23.11.2019.** реализована је документарна изложба о привредном животу Параћина под називом **„Привреда Параћина“** у сарадњи

Завичајног музеја Параћин, Завичајног музеја Петровац на Млави и Средње школе „Младост“. Аутори изложбе су др Христина Микић и Естела Радоњић - Живков.

Укупно је изложбе и друге програме у галерији музеја и у холу Средње школе „Младост“ посетило око 2700 људи, просечна посећеност износи око 170 посетилаца или око 10 посета на дневном нивоу.

Педагошко-пропагандни рад

Сходно програму пословања и рада, као и други музеји у Србији, и Завичајни музеј Петровц на Млави је формирао Педагошко-пропагандно одељење, које је 2013. године и статутарно дефинисано.

Током 2019. године организовано је више радионица са децом различитог узраста. Поводом Ускршњих празника кустоси музеја Милица Илић и Дарко Стокић реализовали су радионицу „Моје јаје – мој портрет“ са ученицима нижих разреда Основне школе „Бата Булић“. Ученици су имали задатак да осликају лик по жељи на свом ускршњем јајету.

Током трајања изложбе стрип цртежа Сабахудина Мурановића – Мурана, организоване су радионице са ученицима нижих разреда Основне школе у Петровцу на тему стрипа, које имају за циљ популаризацију стрипа, као девете уметности, код младих.

Током трајања изложбе „Први петровачки фотографи“ организован је и мини курс – радионица фотографије 31.05.2019. и 06.06.2019, коју је водио Саша Симић Сима и на којој су се учесници могли упознати са тајнама фотографије, а потом је 18.06.2019. у Народној библиотеци „Ђура Јакшић“ организована изложба фотографија полазника ове радионице.

У оквиру Недеље истраживача 26.09.2019. кустоси Завичајног музеја Јасмина Живковић и Дарко Стокић посетили су Основну школу „Јован Шербановић“ у Рановцу где су одржали радионицу „Винчанска култура“ у оквиру које су ученике упознали са археолошким локалитетом Беловоде, а потом су ученици по свом избору правили од глине неки од предмета са овог налазишта.

У оквиру јавног презентовања културне баштине општине Петровац на Млави путем медија, активности Завичајног музеја су редовно испраћене путем локалних, регионалних и националних (радио, тв и писаних) медија. Рад педагошко-пропагандног одељења Завичајног музеја Петровац на Млави огледа се и у праћењу и учествовању у раду друштвених мрежа – редовним ажурирањем сајта и фејсбука Музеја као главним видовима савремене комуникације.

Публиковање и издавачка делатност

Што се издавачке делатности тиче, штампани су пропратни флајери и каталози изложби које су организоване у Завичајном музеју током 2019. године, као и каталог нове сталне поставке.

Музејска библиотека

Путем поклона појединаца, размене са сродним установама и другим музејима, библиотека Завичајног музеја обогаћена је претходне године за 39 наслова. Музејска библиотека сада броји укупно 1326 инвентарисаних наслова.

Одржавање просторија и опреме за рад

Током 2019. године завршени су радови на уређењу новодобијених просторија за Сталну музејску поставку. Такође је преуређен и део изложбеног простора где се првобитно налазила Стална поставка посвећена археолошком локалитету Беловоде, који је сада спојен са новим простором и на тај начин је проширена Стална поставка.

Просторије намењене Сталној поставци су у потпуности адаптиране и опремљене адекватним намештајем и опремом – према пројекту. Поред нових изложбених витрина купљен је и телевизор за потребе Сталне поставке посвећене Историјату Петровца на Млави.

У канцеларији кустоса замењен је један прозор, новим – алуминијумским.

Директор,

